

[Finansministeren.]

punkt var gået ind for momsens, at alle partier og alle medlemmer af tinget på et eller andet tidspunkt har stemt for momsens. Derfor var jeg i hvert fald sikker på, at principiel uenighed kunne det ikke give anledning til, og jeg beklager derfor, at der er toner både i hr. Sigsgaards og i fru Hanne Reintofts indlæg, som alligevel synes at antyde, at jeg har taget fejl. Men jeg har vel ikke taget fejl deri, at de to ærede medlemmer stemte for momsens, da den blev indført første gang i 1967? Deri tror jeg ikke jeg har taget fejl, selv om der er ting, som nu tyder på, at de principielt er imod momsens.

Hr. Grünbaum var inde på, hvad der var årsagen til disse foranstaltninger, der her foreslås, hvad vi skulle med denne momsforhøjelse. Om baggrunden og hvad vi skal med den vil jeg gerne henvise til den debat, der fandt sted her i tinget i fredags, og den redegørelse, statsministeren gav den 30. april. Jeg tror, redegørelsen den 30. april og debatten i fredags med al ønskelig tydelighed tilkendegav, at regeringen i hvert fald må skønne, at den økonomiske stramning endnu ikke har virket på en så gunstig måde, at vi har fået den helt nødvendige forbedring af betalingsbalancen, som regeringen må tilstræbe.

Hr. Aksel Larsen var inde på spørgsmålet om fravigelsen af fristen den 15. marts for disse forslag. Her vil jeg også henvise til forespørgselsdebatten og det, der er sket siden den 30. april ved offentliggørelsen af valutabalancen for april måned og handelsbalancen for marts måned. Begge disse to ting viser med desværre al ønskelig tydelighed, at det er nødvendigt at stramme forbruget mere.

Så kan man naturligvis sige: ja men det hjælper ikke — det var det, hr. Grünbaum var inde på — en stram finanspolitik hjælper ikke, den fører til nedsparring, som det vist hedder med et fint ord, altså en standsning af opsparringen eller en nedgang i opsparringen, sparerne bruger deres sparemidler eller lægger ikke det til side, de ellers ville lægge til side. Der er ikke plads til at bære yderligere forbrugsbegrænsning, siger hr. Grünbaum, som henviser til en enquete i Berlingske Tidende fra i går. Nu er det jo normalt ikke fra Berlingske Tidendes søndagsudgave, hr. Grünbaum får sine argu-

menter, men her var der selvfølgelig nogle udtalelser om, at man ikke kunne spare. Nu ved jeg egentlig ikke, om dette betyder, at socialdemokratiet principielt ikke længere tror på, at finanspolitik kan anvendes i den økonomiske politik, at man ikke kan stramme forbruget gennem skatter eller afgifter, at man kun kan nedsætte opsparingen gennem dem. Det er dog en ganske interessant nyhed at få frem her i tinget i dag, hvis socialdemokratiet virkelig forkaster finanspolitikken som et økonomisk-politisk middel. Jeg kan ikke forestille mig, at socialdemokratiet vil gøre det. Jeg kan ikke forestille mig, at en tilbagevendt socialdemokratisk regering, der eventuelt skulle have hr. Grünbaum som finansminister, ville sige: nu ophæver vi alle finanspolitiske stramminger og lader forbruget stige. Jeg kan ikke forestille mig det. Jeg er sikker på, at der, jeg havde nær sagt mindst vil foregå den samme forandring med hr. Grünbaum, når han bliver finansminister, som der foregik med mig, da jeg afløste hr. Grünbaum; den har jeg jo hørt en hel del om, og den var måske heller ikke så forfærdelig lille. Lad dette være en personlig indrømmelse.

Hvad skal en regering gøre, når det rent faktisk forløber med betalingsbalancen, som det gør? Så er vi nødt til at stramme forbruget eller stramme vores kreditpolitik yderligere. Man kan tænke sig en tredje udvej, nemlig indkomstpolitik, men vi ved godt, at de foreliggende forslag er afledt af, at indkomstpolitikken ikke kunne gennemføres, fordi vi er midt i en overenskomstperiode. Det har vi bøjet os for, og så må vi nøjes med de to andre midler. Kredit- og pengepolitikken kunne efter vort skøn ikke strammes yderligere. Tilbage var kun finanspolitikken, og da gjaldt det om at tilrettelægge den, således at den gik ind i en helhed, der samtidig havde det sigte at undgå det, som i de sidste måneder for os står som det, der kan ødelægge mulighederne for at få rettet vores betalingsbalance op, nemlig at omkostningsniveauet bliver så højt, at konkurrenceevnen svigter. Det er klart, at udsigten til to dyrtidsportioner i juli naturligvis medfører, at vi meget nøje må overveje, om denne udsigt ikke må modvirkes på en eller anden måde, og derfor er der kommet denne kombination. Vi foreslår, at en del af denne momsforhøjelse skal bruges til at